

Raadsvoorstel

<p>Team: Ruimtelijke Ontwikkeling en Economie</p> <p>Steller: Rowan van Geloven rs.van.geloven@sliedrecht.nl</p>	<p>Portefeuillehouder: Ton Spek</p>
<p>Onderwerp: Regionale Adaptatiestrategie (RAS)</p>	
<p>Openbaar: Ja</p>	<p>Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? n.v.t.</p> <p>Is hiermee een toezegging afgedaan? n.v.t.</p>
<p>Zaaknummer: 2021-0116466</p>	<p>Fatale termijn:</p>
<p>Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Gemeenteraad Beeldvormend Sliedrecht</p> <p>PFO:</p>	<p>Planning: 24 augustus 2021 20 september 2021</p> <p>Overleg gehad maandag 16 augustus 2021.</p>

Bijlagen

1. Regionale Adaptatiestrategie (RAS) A5H
2. Presentatie Regionale Adaptatiestrategie (RAS)

Onderwerp

Regionale Adaptatiestrategie (RAS)

Beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. De Regionale Adaptatiestrategie (RAS) vast te stellen.

Samenvatting voor de raad:

De RAS geeft richting aan de gemeenschappelijke opgave voor klimaatadaptatie in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Hoe bereiden we ons voor op het veranderende klimaat vanaf nu tot 2050. De RAS is geen blauwdruk die voorschrijft hoe overheden in de werkregio moeten handelen of investeren. Maar met de RAS willen we ons als regiopartners wel samen committeren aan een waterrobuuste en klimaatadaptieve inrichting van onze regio in de toekomst. Sliedrecht heeft belang bij deze samenwerking, omdat we hiermee bijdragen aan onze eigen klimaatadaptieve ambities en doelstellingen uit de Duurzaamheidsagenda 2018-2022.

Inleiding

Zoals in het IPCC rapport naar voren komt en wanneer men om zich heen kijkt, zal het niemand ontgaan dat we te maken hebben met extreme klimaateffecten in de wereld. Overstromingen, bosbranden, wateroverlast, droogte en extreme hitte komen steeds vaker voor. Sommige van deze klimaateffecten dicht bij huis, waaronder hittegolven, overstromingen en wateroverlast op straat. Daarom is het urgent dat we op dit moment actie te ondernemen. Zoals in de RAS ter sprake komt, is het Dijkkring 16 gebied waar ook Sliedrecht zich in bevindt, potentieel overstroombaar. Sliedrecht bevindt zich in een badkuip. Als de dijkkring doorbreekt, kan een waterdiepte ontstaan van drie tot vijf meter, met ernstige gevolgen.

In 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Duurzaamheidsagenda 2018-2022, waarin het thema klimaatadaptatie is opgenomen. Op dit moment blijkt weer waarom het belangrijk is om met dit thema bezig te zijn: droogte, hitte, wateroverlast en mogelijke overstromingen vormen ook een bedreiging voor Sliedrecht. Daarom werken we ook in Sliedrecht aan klimaatadaptatie om deze bedreigingen te beperken en het liefst te voorkomen.

In navolging van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018 en de Nationale Adaptatiestrategie 2016 (NAS) maakt de gemeente Sliedrecht deel uit van de werkregio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Dit sluit ook aan bij het thema 'klimaatbestendig dorp' uit de Duurzaamheidsagenda 2018-2022. De samenwerking in de werkregio richt zich op klimaatadaptatieve maatregelen die de klimaateffecten hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen, biodiversiteitsverlies en bodemdaling voorkomen of beperken. De werkregio bestaat uit de gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Vijfheerenlanden, waterschap Rivierenland en de provincies Utrecht en Zuid-Holland.

Graag informeren wij u over de voortgang van de stappen in deze regionale samenwerking. Allereerst is in 2019 een regionale klimaatstresstest gedaan. De klimaatstresstest geeft een beeld van welke klimaateffecten kunnen optreden op welke kwetsbare locaties binnen de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Inzicht in de kwetsbaarheden is de basis voor de aanpak van ruimtelijke adaptatie. Gebouwen, locaties, infrastructuur en landelijke gebieden die onder één of meer klimaateffecten kunnen lijden, zien we als 'kwetsbare locaties'.

Vervolgens zijn de regiopartners in 2020 begonnen met het opstellen van een Regionale Adaptatiestrategie (RAS). Hiervoor hebben de regiopartners en andere relevante gebiedspartners, zoals Rijkswaterstaat en drinkwaterbedrijven, een risicodialoog gevoerd. De risicodialoog diende twee doelen: het bewustzijn vergroten over de kwetsbaarheden in het gebied voor klimaatextremen en bespreken hoe concrete maatregelen deze kwetsbaarheden kunnen verkleinen. De RAS geeft richting aan hoe de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden zich voorbereidt op het veranderende klimaat. Het

is geen blauwdruk die voorschrijft hoe overheden in de werkregio moeten handelen of investeren. Het helpt mee in hoe we elkaar kunnen vinden in de gemeenschappelijke opgave.

De opgaven en ambities uit de RAS krijgen vorm in een uitvoerings- en investeringsagenda. Hierin geven de betrokken partijen concreet aan welke acties en projecten ze (in eerste instantie) tot 2027 gaan uitvoeren voor klimaatadaptatie. Als overheden zijn wij zelf aan zet om in visies, beleid, regelgeving en aanbestedingen klimaatadaptatie te regelen. Wij kunnen bijvoorbeeld als gemeente zelf actie ondernemen via het gemeentelijk rioleringsplan en ruimtelijk beleid zoals de Omgevingsvisie en Omgevingsplan. De RAS en het uitvoeringsplan helpen ons op weg naar het behalen van onze lokale klimaatadaptatieve doelstellingen.

Beoogd effect

De RAS geeft richting aan de gemeenschappelijke opgave voor klimaatadaptatie in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Hoe bereiden we ons voor op het veranderende klimaat vanaf nu tot 2050. De RAS is geen blauwdruk die voorschrijft hoe overheden in de werkregio moeten handelen of investeren. Maar met de RAS willen we ons als regiopartners wel samen committeren aan een waterrobuuste en klimaatadaptatieve inrichting van onze regio in de toekomst. Sliedrecht heeft belang bij deze samenwerking, omdat we hiermee bijdragen aan onze eigen klimaatadaptatieve ambities en doelstellingen uit de Duurzaamheidsagenda 2018-2022.

Argumenten

1.1 We dragen hiermee bij aan de verantwoordelijkheid die we hebben vanuit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018 en de NAS. En aan onze eigen ambities op het gebied van klimaatadaptatie.

Door het opstellen en bijdragen aan de RAS nemen we onze verantwoordelijkheid om de regio en de gemeente Sliedrecht klimaatadaptatief in te richten.

1.2 Door de RAS met de regio op te stellen, zijn we weer een stap dichterbij de aanvraag van de impuls gelden van het Rijk.

Via de impuls gelden kunnen we een bijdrage van het Rijk krijgen voor de doelen zoals vastgelegd in de RAS en het uitvoeringsplan. De bijdrage kan dienen voor het versnellen van adaptatiemaatregelen, het uitvoeren van nieuwe adaptatiemaatregelen of het vergroten van bestaande adaptatiemaatregelen. Aanvragen van de impuls gelden bij het Rijk kan alleen als werkregio gezamenlijk.

1.3 De RAS draagt bij aan onze lokale ambities voor klimaatadaptatie binnen de Duurzaamheidsagenda 2018-2022

In paragraaf 3.4 van de Duurzaamheidsagenda staat dat we Sliedrecht zo goed mogelijk klimaatbestendig en waterrobuust willen inrichten. Lokaal zijn we bezig met het opstellen van de Lokale Adaptatiestrategie (LAS), waarna we op projectniveau concrete klimaatadaptatieve maatregelen toepassen. Dat doen we bij bestaande bouw en nieuwbouw voor zover mogelijk en bij projecten voor openbaar beheer. De doelstellingen van de RAS en de LAS overlappen elkaar, waardoor we impuls gelden kunnen inzetten voor onze lokale opgave.

1.4 De RAS is in het regionale samenwerkingsverband niet juridisch bindend

De RAS is in het regionale samenwerkingsverband niet juridisch bindend. Betrokken partijen committeren zich formeel niet aan de RAS, omdat het geen formeel beleidsstuk is. De regio is immers geen bevoegd bestuursorgaan. Als betrokken partijen andere belangen hebben, kunnen doelstellingen uit de RAS minder of geen aandacht krijgen. Wanneer de gemeenteraad met de RAS akkoord gaat, past dat binnen het vigerend beleid van de gemeente Sliedrecht.

Kanttekeningen / Risico's

1.1 De vorm van de verdeelsleutel moet nog ter sprake komen

Zoals het er naar uitziet, krijgen we als regio €2,5 miljoen impuls geld vanuit het Rijk toegewezen voor de uitvoering van regionale klimaatadaptieve maatregelen. Dit bedrag betreft een derde van de kosten van het maatregelenpakket in het uitvoeringsplan. Hoe het impuls geld precies verdeeld wordt over de partners in de regio, moet nog ter sprake komen tijdens het opstellen van het uitvoeringsplan.

- **Financiën**

Voor het opstellen van de RAS en het opstellen van het uitvoeringsplan is procesgeld nodig. Het benodigde procesgeld is opgenomen in de kadernota 2022 onder 'ontwikkel en uitvoeringskracht' (pagina 26). De uitvoering van de RAS valt primair onder de regie en verantwoordelijkheid van elke individueel betrokken gemeente en daarvoor is naast impuls geld van het Rijk, uitvoeringsgeld uit gemeentelijk budget nodig. De kosten van het uitvoeringsplan worden voor een derde gedekt met de impuls gelden. De overige twee derde van de kosten van het maatregelenpakket wordt gedekt door de andere betrokken overheden en gebiedspartners, waaronder gemeenten. Dat betekent dat Sliedrecht ook uitvoeringsgeld moet reserveren in de P&C cyclus wanneer we de uitvoeringsfase ingaan. De financiële consequenties van het uitvoeringsplan zijn momenteel niet afgedekt in de begroting. De gemeenteraad krijgt een separaat raadvorstel voorgelegd over het uitvoeringsplan en het daarvoor benodigde uitvoeringsgeld.

- **Wet- en regelgeving / Juridische zaken**

-

- **Duurzaamheid**

Klimaatadaptatie is ook een van de vijf thema's uit de duurzaamheidsagenda Sliedrecht. Naast de klimaatadaptatie kant waar de RAS op focust, besteden we als gemeente ook veel aandacht aan de klimaatmitigatie kant. Laatstgenoemde krijgt vormt in de Regionale Energiestrategie (RES) en in de Transitievisie Warmte (TVW). De RAS, RES en TVW zijn daarom een belangrijk samenhangend geheel wat niet los van elkaar kan worden gezien. Enerzijds passen we ons aan en bereiden we ons voor op de klimaateffecten (adaptatie), om gevolgen te beperken of te voorkomen en anderzijds beperken of voorkomen we de toename van de klimaateffecten (mitigatie).

- **Inclusiviteit**

N.v.t.

- **Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit**

De stappen weten, willen en werken uit de RAS worden na zes jaar weer doorlopen aan de hand van nieuwe kennis, inzichten en innovaties.

Communicatie / Participatie

Zodra de RAS is gepubliceerd besteden we er aandacht aan op de maandelijkse duurzaamheidspagina's in Het Kompas en via de overige communicatiekanalen. In oktober zal het manifest, als integraal onderdeel van de RAS worden ondertekend door de colleges van elke gemeente, andere betrokken overheden en gebiedspartners. Hierover wordt gecommuniceerd via bovenstaande communicatiekanalen.

Vervolprocedure (inspraak/publiceren)

De RAS is een beleidsdocument met ambities en een aanpak die perspectief en kansen biedt. De RAS is ontwikkeld met input van betrokken partijen. Daarnaast hebben uiteenlopende organisaties meegedacht in een participatieproces. De opgehaalde gedeelde conclusies zijn verwerkt in dit document. De uiteindelijke keuzes en het mandaat voor de uitvoering liggen bij de gemeenten, provincie en waterschappen. Vanwege de relatie met het NAS, vraagt de RAS om commitment op het 'wat'. Lokaal is maatwerk mogelijk op het 'hoe'.

De doelen en ambities uit de RAS kunnen worden uitgevoerd nadat ze zijn vastgelegd in het uitvoeringsplan. De RAS dient voor provincies, gemeenten en waterschap als inbreng voor het opstellen van het uitvoeringsplan en het maken van eigen beleid. De decentrale overheden zijn zelf verantwoordelijk voor de borging in het eigen lokale beleid. Hierbij is ruimte voor lokale bestuurlijke afwegingen en zorgvuldige afstemming met lokale ambities uit aangrenzende domeinen. Vanwege de urgentie is het belangrijk om de RAS te verwerken in de Omgevingseffect Rapportage (OER) en de Omgevingsvisie.

Na instemming met de RAS starten de deelnemende partijen in de regio vanaf het derde en vierde kwartaal van 2021 met het uitwerken van het uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan wordt ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding

Bijlagen

1. Regionale Adaptatiestrategie (RAS) A5H
2. Presentatie Regionale Adaptatiestrategie (RAS)

